

MUSIKKMAGASIN

Klassisk

®

EKSKLUSIVT INTERVJU MED

**NATALIE
DESSAY**

HERHEIMS LULU

ISLANDS HARPA

JONAS KAUFMANN

CHOPIN-KONKURRANSEN

NORSK MUSIKKSAMLING

1/2011 · 13. årgang · kr 79,- inkl. mva

RETURUKE 18

INTERPRESS NORGE

01

9 771502 027000

NYTT PÅ CD · NYTT PÅ DVD

Foto: Wojciech Grzędziński, Tomasz Sadowski/NIFC

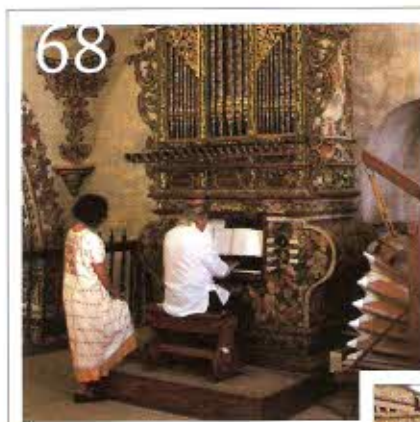

Foto: Marco Aguilar

Foto: Thomas Olsen

#01.11

10 Natalie Dessay

- 16 Islands Harpa
- 20 Noter og unoter
- 34 Domingo fyller 70

36 Kaufmann - Domingos arvtager

- 40 Herheims *Lulu*
- 46 Verdens vennligste pianistkonkurranse?
- 52 Nytt på CD

64 Skjebne i d-moll

- 66 Den franske ugle
- 68 Meksikanske orgeltoner
- 70 Hitlers yndling

74 Med Buxtehude på skandinavisk reise

- 78 Synne Skouen, komponist
- 80 Symfonisk sommer
- 84 Fra Metropolitan til Bjørvika

86 Teskjekjerringa til operascenen

- 90 From Japan with Love
- 92 Norsk Musikkamling
- 96 Nytt på DVD

KAUFMANN – DOMINGOS ARVTAGER

Tekst: Piera Anna Franini · Foto: Uli Webber

JONAS KAUFMANN HYLLES SOM DEN NYE TENORGENERASJONENS TOPPSTJERNE, OG HANS STRÅLENDE STEMME ER BLITT SAMMENLIGNET MED PLÁCIDO DOMINGOS. DOMINGO SIER SELV AT HAN BEUNDRER KAUFMANN GRENSELØST OG ANSER HAM SOM “DEN BESTE DON JOSÉ FOR TIDEN, BÅDE SOM SANGER OG SKUESPILLER”.

Plácido Domingo mener dessuten at den unge tyske tenoren blir hans sanne etterfølger. Hva mener Jonas Kaufmann selv, født i München for litt over 40 år siden, om så mye oppmerksomhet fra en ubestridelig internasjonal mestersanger?

- Har Domingo sagt det om meg? Det er jo helt fantastisk, utbryter han, med avvæpnende ydmykhet. Intervjuet har begynt bra, og Kaufmann fortsetter for egen maskin:

- Jeg kan ikke kommentere Domingos uttalelser, men er glad og fornøyd over at han finner talentet mitt verdig å kommentere i det hele tatt. Første gang jeg traff ham, sa Domingo til meg: “Du synger vakkert!”

Ikke rart Kaufmann ble glad, også fordi han alltid har vært en Domingo-fan. Komplimenter fra en mann som ham, er ros av høy klasse.

- Jeg ser også opp til andre sangere, for eksempel en fantastisk stemme som Franco Corellis, men Domingo er innbegrepet av den heldige kombinasjonen av mange faktorer: Hans sang fyller publikum med følelser. Han er tenor, men har også en mørk og resonant baryton, og et enormt

repertoar, sier Kaufmann, som selv har bygget opp et bredt og variert repertoar som avspeiler forbildets.

- Til å begynne med ble jeg anklaget for å prøve å etterligne andres personlighet, men så forsto jeg at min respekt for Domingo ikke betød at mine egne valg var feil. Variasjonen i repertoaret nærer min lidenskap for arbeidet.

FRA MATEMATIKK TIL SANG

Kaufmann har alt som skal til for å innsettes som Domingos tronfølger. Hans ekstraordinært rike klang, hans sjarm, livlige, intelligente repertoar og hans selvtillit kan alt sammen gjøre ham til den perfekte Domingo-etterfølger. Hans selvsikkerhet skyldes ikke ansvarsløshet eller innbilskhet; tvert imot springer den ut fra en tro på seg selv som er bygget opp gradvis gjennom tysk innsatsvilje og flid.

Men – Kaufmann er Kaufmann! I de fire årene som er gått siden hans triumferende debut ved Metropolitan i New York i 2006, har han blitt overdynget med kontrakter og fortsetter å notere seg for musikalske triumfer. Europa tar ham omsider på alvor.

Det lå ikke i kortene at Jonas Kaufmann skulle ende i operaens verden. Faren, en advokat, oppfordret sønnen til å studere matematikk. Jonas la teoremer og ligninger til side, og ble uteksaminert i hjembyen München 25 år gammel, som en *summa cum laude* sanger.

Kaufmann innledet sin profesjonelle karriere i 1994, ved Staatstheater Saarbrücken. I de følgende tre år ble han invitert til å debutere i flere andre teatre, blant dem Stuttgart Opera og Hamburg Staatsoper. De internasjonale debutene hadde han ved the Lyric Opera of Chicago, Opéra National de Paris og La Scala i Italia. I 1999 debuterte han ved Salzburg-festivalen, i Ferruccio Busonis *Doktor Faust*, og fra 2001 har han tilhørt ensembler ved Zürich-operaen, der han blant andre roller har sunget Tamino, Titus, Idomeneo, Nerone (Nero), Fierrabras, Charles Gounods Faust, Florestan og hertugen i *Rigoletto*. Den tyske tenoren bor i Zürich sammen med sin kone, sangeren Margarete Joswig og deres tre barn. På reise holder han daglig kontakten med familien via Skype, forteller han.

Jonas Kaufmann

OPERA MÅ VÆRE MAGI

Jonas Kaufmann virker yngre enn sine 41 år; man kunne ta ham for å være tidlig i 30-årene. Så fort som mulig etter forestillingene kler han av seg kostymene og kler på seg sine behagelige jeans, t-skjorte og joggesko igjen. Han beklager at operapublikummet stort sett synes å bestå av den eldre generasjonen. Alle må besøke operaen! sier han.

Kaufmann vokste opp i Tyskland, de dristige og legendariske operaregissørenes hjemland. Jeg spør ham om nyskapende fortolkninger kan bidra til å trekke unge mennesker til operaen. Svaret er et kategorisk "Nei!"

- Jeg liker overhodet ikke at en regissør forsøker å kopiere virkeligheten for å trekke ungdom til teatret. Opera må være en drøm, ikke et spill for vår egen tid, som dessuten så opprivende og ustanselig skildres på TV og film. Opera må danke ut virkeligheten. Den må være magisk. Fremfor alt må opera legge vekk en del døde ritualer. Vårt budskap som sangere må være at vi er av kjøtt og blod, og at vi ikke lever

i en verden for seg. Enkelte har den fordomsfulle oppfatningen at for å gå i operaen, må man forberede seg og kle seg på en spesiell måte. Det stemmer rett og slett ikke.

FLERSPRÅKLIG

Kaufmann er alltid på utkikk etter nye roller; gjennom dem kan en sanger promotere sitt arbeid og talent.

- Det er lettere å korrigere sine feil når man kontinuerlig bytter repertoar. Når jeg må synge på fransk eller italiensk, er jeg alltid oppmerksom på potensialet for å gjøre feil. Hvis hodet og kroppen blir vant til å gjøre det samme hele tiden, da risikerer man feiltolkninger uten å være klar over det. Så må jeg innrømme at jeg er redd for å komme i skuff. Mange kunstnere forsøker å klargjøre dette ved å si "Jeg er ikke en tysk tenor", "Jeg er ikke en fransk tenor", "Jeg er ikke en italiensk tenor", men på en måte er alle tre bundet sammen.

Nå i februar er Kaufmann en italiensk-syngende tenor i *Tosca* ved La Scala

Milano. I april synger han på tysk i Metropolitan i New York – Sigmund i *Die Walküre* – og til sommeren synger han tysk igjen, i *Fidelio* ved Münchner Opernfestspiele.

CD-IDOL

Tenorens nyeste CD, *Verismo Arias* (Decca), med coverfoto av den mørke og mandige stjernen, er fått gode kritikker overalt. Plateselskapene spiller på begeistringens Jonas Kaufmann skaper som "operaens sex-symbol". Epoken med store og overvektige sangere nærmer seg slutten. Nå må ikke kunstnerne bare være gode, de må være gode å se på også.

- Det er bedre slik, ikke sant?

Diskusjonen er mer komplisert enn den virker, fordi den berører et tegn i tiden: mangel på fantasi. Vi krever å se alt, fordi vi ikke lenger har evnen til å se noe for oss. Så nå må vi være pene for å være troverdige. Men jeg husker en duett, en kjærlighetssang, sunget av Pavarotti og Caballé. De var, la oss kalle det... litt røslige, og de tok ikke på hverandre engang, men de sang så godt at det ble en kjærlighetsduett, selv om det var en tilfeldighet!

Kaufmann holder seg i form... "fordi jeg tror at vi operasangere også er skuespillere, og vi må synge like naturlig som vi snakker." Hans berømmelse er uavbrutt på stigende kurs. Jeg spurte om han har forsøkt å fylle ut repertoaret med noen nye tekster, slik mange tenorer har gjort før ham. Og hvem tenker ikke på konsertene til Tre Tenorer i parker og på fotballbaner?

- Jo, kanskje *Granada*, fordi det er en vakker sang og er innspilt på tysk av en venn av meg, Fritz Wunderlich. Men å synge på en fotballbane, nei det interesserer meg ikke. Jeg går bare på fotballbaner for å heie på laget mitt, Bayer Leverkusen... ●

Oversatt fra engelsk av Mona Levin

PIERA ANNA FRANINI fra Milano er musikkritiker og journalist i den store italienske avisen "Il Giornale". Hun skriver for magasiner som *Vanity Fair* om hjemlige og internasjonale hendelser innen klassisk musikk, kultur og underholdning.